

Ofte Stilte Spørsmål

Dette dokumentet inneholder spørsmål som ofte stilles i forbindelse med saken om nasjonalt anlegg i klatring.

Dokumentet er et supplement til forstudiet. Noen av spørsmålene er utfyllende besvart gjennom forstudiet, og svarene her er en kortversjon.

Sist oppdatert dato: 06. mars 2023

Innhold (tas bort ved publisering)

Ofte Stilte Spørsmål	1
Hva er hovedgrunnen til at det skal etableres et nasjonalt anlegg/nasjonalanlegg?	2
Hvordan skaffer andre særforbund frie midler? Trenger NKF det mer enn andre?	2
Hva er forskjellen på et nasjonalanlegg og et mesterskapsanlegg?	2
Skal Klatretinget vedta eller ta stilling til et konkret anlegg?	3
Om NKF etablerer et nasjonalt anlegg i Oslo-regionen, innebærer det at NKF sponser et anlegg i Oslo-regionen?	3
Kan NKF heller sponse etablerte klatreanlegg?	3
Burde NKF heller bruke midler på å ruste opp allerede eksisterende klatreanlegg driftet av klubber rundt omkring i landet?	3
Hvordan er finansieringen av anlegget tenkt eller skissert? I Molde ble det brukt veldig mye ressurser på å sikre finansiering til bygging.	3
Skal NKF leie lokale, men eie selve klatreanlegget?	4
Hvor lang tids leie kan det være snakk om?	4
Hva er risikoen for NKF med nasjonalanlegg?	4
Hva skjer om nasjonalanlegget går i underskudd i fem år?	4
Er det noen risiko for klubbene forbundet med at NKF etablerer nasjonalanlegg?	4
Hva er et ideelt aksjeselskap?	4
Hvem skal drifte nasjonalanlegget?	5
Skal anlegget driftes som et vanlig kommersielt klatresenter?	5
Ut ifra bildene kan det se ut som om anlegget er lite egnet for paraklatring?	5
Er det en mulig konflikt mellom frivillig ikke-kommersiell treningstid og kommersiell drift av anlegget?	5
Nasjonalt anlegg eller nasjonalanlegg?	5
Finnes det andre særforbund med tilsvarende nasjonalanlegg?	6

Hva er hovedgrunnen til at det skal etableres et nasjonalt anlegg/nasjonalanlegg?

Et nasjonalanlegg skal være en stabil inntektskilde til å finansiere aktiviteter der det ikke er mulig å få inndekning via offentlige midler. Dette gjelder særlig konkurranser, landslag og toppidrett, hvor tilgjengelige frie midler er en sterkt begrensende faktor.

Etablering, eierskap og drift av et nasjonalanlegg vil være et sentralt element i NKF sin strategi for å videreutvikle satsing på klatring som toppidrett.

NKF ser behovet for å kunne bruke et nasjonalanlegg som et kompetansesenter for ulike aktiviteter. I første rekke gjelder det kurs og samlinger av ulik art for klubber i Norge, men også aktiviteter som utvikling av nye konkurranseformat samt utdanning av ruteskruere, trenere og dommere.

Generelt sett ser NKF et stort behov for flere og større klatreanlegg eid og drevet av klatreklubber. Et nasjonalanlegg med flere klatreklubber i geografisk nærhet kan også fungere som treningsarena og mesterskapsanlegg i nærområdet.

Nasjonalanlegg er en vedtatt strategi fra tidligere klatreting.

Hvordan skaffer andre særforbund frie midler? Trenger NKF det mer enn andre?

Frie midler til toppidrett er i stor grad sponsormidler, samt også inntekter fra utøverlisenser og også toppidrettstilskudd fra Olympiatoppen for de idretter som kvalifiserer for det.

NKF har ikke større behov for frie midler enn andre idretter, men har per i dag svært lite på sponsorsiden – noe som begrenser blant annet toppidrettssatsing. Klatring er en ung idrett, og relativt ukjent som konkurranseidrett i Norge – dette gjør sponsorinntekter utfordrende.

Hva er forskjellen på et nasjonalanlegg og et mesterskapsanlegg?

Et av NKFs strategiske mål er å få klubbstyrte mesterskapsanlegg i alle landsdeler. Dette er anlegg som eies av klubbene og kan arrangere større konkurranser og fungere som rekruttering- og kompetansearena. I 2020 spilte NKF inn til anleggspolitisk program at forbundet ønsker mesterskapsanlegg i alle regioner; Midt-Norge, Nord-Norge, Sørlandet, Vestlandet, Østlandet.

I 2021 hadde NKF en betinget utlysning for å spille inn anlegg til Nasjonal Anleggsplan. Av søkerne ble anleggene fra Haugaland klatrelag, Oslo og Kolsås Klatreklubb og Tromsø klatreklubb spilt inn.

Idrettsstyret vedtok i januar 2023 en prioriteringsliste over strategisk viktige anlegg. Anleggene fra Haugland Klatrelag og Oslo og Kolsås Klatreklubb er et prioritert på denne lista.

Et annet av NKFs mål er å etablere et nasjonalt anlegg for klatring som beskrevet i forstudiet. Dette er et anlegg eid av NKF.

Om nasjonalanlegg etableres i samarbeid med lokale klubber vil anlegget både fungere som nasjonalanlegg og som mesterskapsanlegg for landsdelen.

Skal Klatretinget vedta eller ta stilling til et konkret anlegg?

Klatretinget skal ikke ta stilling til konkrete prosjekter, men fatte eventuelt vedtak ***om*** NKF skal etablere nasjonalanlegg og hvilke forutsetninger som ligger til grunn.

Det jobbes også med å utforske konkrete muligheter. En av disse er et mulig anlegg på Hellerudsletta. Der er det utarbeidet konsept og budsjett rundt investering og drift. Dette er brukt som eksempler i forstudiet. I arbeidet med Hellerudsletta er også en rekke spørsmål kommet opp av prinsipiell art som er tatt inn i forstudiet.

Etter et evt positivt vedtak på Klatretinget vil nasjonalanlegg gå over fra et forprosjekt til et realiseringsprosjekt. Da vil aktuelle anleggsprosjekter detaljeres og vurderes grundig før igangsetting.

Om NKF etablerer et nasjonalt anlegg i Oslo-regionen, innebærer det at NKF sponser et anlegg i Oslo-regionen?

En forutsetning for nasjonalanlegg er at det skal skape overskudd. Det ligger også som en forutsetning i det som foreslås vedtatt av tinget. Etablering av nasjonalanlegg vil ikke startes opp om det ikke er overveiende sannsynlig at det vil gi overskudd over tid, og overskuddet skal komme klatre-Norge til gode. Så det er motsatt, overskudd fra anlegget vil sponse aktivitet i NKF og klatre-Norge.

Kan NKF heller sponse etablerte klatreanlegg?

En forutsetning for nasjonalt anlegg er at det skal skape overskudd som beskrevet over. Overskuddet vil blant annet kunne benyttes til ordningen for underskuddsdekning ved arrangering av nasjonale konkurranser som vedtatt på klatretinget i 2022. Så nasjonalanlegg er viktig for å skaffe muskler til gjennomføring av nasjonale konkurranser.

Burde NKF heller bruke midler på å ruste opp allerede eksisterende klatreanlegg driftet av klubber rundt omkring i landet?

Anlegget finansieres i stor grad gjennom spillemidler. Utover innskutt egenkapital er ikke midlene tilgjengelig for alternative investeringer. En forutsetning for etablering av nasjonalanlegg er at det skal skape overskudd og dette overskuddet skal komme klatreklubber rundt omkring i landet til gode.

Hvordan er finansieringen av anlegget tenkt eller skissert? I Molde ble det brukt veldig mye ressurser på å sikre finansiering til bygging.

Forstudierapporten inneholder en detaljert plan for finansiering. I korte trekk bygger finansieringen på spillemidler, kommunalt investeringstilskudd, sponsormidler, egenkapital, momsrefusjon og lån.

Spillemidler vil stå for ca 40%-50% av total investering. Avhengig av hvor god uttelling man oppnår på offentlig støtte (spillemidler og kommunal investeringsstøtte), vil langsiktig lånebehov være fra 0 (null) til ca 15MNOK («worst-case»).

Skal NKF leie lokale, men eie selve klatreanlegget?

I det prosjektet som det har vært arbeidet med, og som ligger til grunn for tallene i forstudiet, leier NKF råbygg og bygger selve klatreanlegget.

Hvor lang tids leie kan det være snakk om?

Det er snakk om tinglyst leiekontrakt på minimum 30 år, som er krav for å få spillemidler.

Hva er risikoen for NKF med nasjonalanlegg?

Om anlegget over tid går i underskudd og aksjeselskapet går konkurs vil NKF ha tapt egenkapitalen som er skutt inn.

Aktivitet ellers i NKF vil ikke være direkte påvirket.

Den største risikoen er at oppsiden som NKF ønsker å oppnå med nasjonalanlegg, ikke realiseres. Og alternativ kost; egenkapitalen som skytes inn kunne vært benyttet til noe annet.

Hva skjer om nasjonalanlegget går i underskudd i fem år?

Aksjeselskapet etableres med egenkapital og tar også lån for å finansiere drift i oppstartsfasen.

Om aksjeselskapet går med vedvarende underskudd vil dette tære på egenkapitalen.

Om egenkapitalen til slutt er tapt er ytterste konsekvens at aksjeselskapet slås konkurs. NKF vil da ha tapt egenkapitalen som er skutt inn. Dette anses som svært lite sannsynlig, basert på erfaringene fra klatreanlegg i Norge og forutsetning som ligger til grunn for vedtak at det skal være klargjort at anlegget med overveiende sannsynlighet vil gi overskudd.

Er det noen risiko for klubbene forbundet med at NKF etablerer nasjonalanlegg?

Det er ingen direkte risiko for klubber som er medlem av NKF.

Klubber som går inn på eiersiden vil ha samme risiko som NKF, i henhold til eierskapsfordeling. I ytterste konsekvens er dette at egenkapitalen som skytes inn går tapt.

Klubb-Norges risiko er alternativkost; egenkapitalen som skytes inn kunne vært benyttet til annen investering (ikke til «normal NKF drift»).

Hva er et ideelt aksjeselskap?

Ideelle aksjeselskap er juridisk sett ikke en egen organisasjonsform og er i likhet med vanlige aksjeselskap underlagt aksjeloven.

Når det opprettes et aksjeselskap for nasjonalanlegg, vil dette aksjeselskapet ha vedtekter. Når det søkes spillemidler, må vedtektene legges ved og godkjennes. Vedtektene må beskrive at overskuddet går til det idrettslige formålet. Formålet må defineres til å dekke forbundets behov for finansiering av idrettslige aktiviteter.

Man kan da si at aksjeselskapet har et ideelt formål.

Hvem skal drifte nasjonalanlegget?

Anlegget driftes av dedikert driftsselskap med daglig leder som rapporterer til styret for nasjonalanlegg. Driftsselskapet skal sørge for all daglig normal drift og har fullt driftsansvar med aktivitet, bemanning, økonomi, vedlikehold osv.

Driftsselskapet er ikke ansvarlig for, og skal ikke bemanne, NKF-aktiviteter eller klubbaktiviteter.

Skal anlegget driftes som et vanlig kommersielt klatresenter?

Anlegget skal driftes som et kommersielt klatresenter i den forstand at det tas inn gangspenger fra besøkende og at anlegget skal genere overskudd.

Der kommersielle sentre skal gi utbytte til eierne, vil nasjonalanlegget bruke overskuddet tilbake til klatre-Norge som skissert i forstudiet.

Det ligger til grunn i både investering- og driftsbudsjett at det vil være aktivitet som ikke er direkte inntektsbringende som f.eks. konkurranser.

Ut ifra bildene kan det se ut som om anlegget er lite egnet for paraklatring?

Universell utforming er et ufravikelig krav og god tilrettelegging for paraklatrere er en viktig forutsetning for anlegget. Bildene som er benyttet i forstudiet er kun illustrasjoner fra konseptskisser. Mer detaljerte tegninger av konseptet inneholder bl.a. heis tilrettelagt for rullestolbrukere.

Er det en mulig konflikt mellom frivillig ikke-kommersiell treningstid og kommersiell drift av anlegget?

Tildeling av treningstid vil bli et driftsmessig spørsmål som vil utarbeides i driftsavtale mellom partene. Dette må sikre en god balanse for NKF, klubber og for økonomien i nasjonalanlegget.

Nasjonalt anlegg eller nasjonalanlegg?

Anleggsregisteret definerer 4 anleggsklasser; ordinært anlegg, nasjonalanlegg, nærmiljøanlegg, interkommunalt anlegg.

Disse anleggsklassene bestemmer hvilke statlige midler (spillemidler) man kan søke, der kulturdepartementet har visse kriterier anlegget må fylle for å kunne søke på de ulike midlene.

Forstudien omtaler NKFs anlegg som nasjonalanlegg fordi formålet med anlegget er å fungere som et nasjonalt anlegg for klatring, men det er ikke gitt at NKFs anlegg får status «nasjonalanlegg» og mulighet til å søke ekstra spillemidler utover de ordinære spillemidlene (ordinært anlegg). Spillemidler utover de ordinære spillemidlene er derfor ikke inkludert i den økonomiske utredningen i forstudien. NKFs nasjonalanlegg er heller ikke avhengig av å oppnå den formelle statusen for å fungere som et nasjonalanlegg/nasjonalt anlegg for klatring under de premissene som er lagt til grunn i forstudien.

Finnes det andre særforbund med tilsvarende nasjonalanlegg?

Det finnes ikke mange store anlegg eid av særforbund/idretten i dag. Nasjonalanlegg NKF har kartlagt som er eid av idretten, er:

- Vikersund Idrettsforening, Vikersund hoppcenter
- Fotballforbundet, Ullevål stadion
- Skiforbundet, Holmenkollen
- Norges Cyckleforbund, Velodrom (Asker)
 - Kommunen 89%
 - Sykkelforbundet 11%

Norges Fotballforbund (NFF) og Norges Håndballforbund (NHF) utreder også mulighetene for etablering av anlegg. Telenor Arena er blant annet vurdert som nasjonalanlegg for håndball, samt innendørs fotballaktivitet i topp og bredde. Tennisforbundet er medeier i sitt riksanlegg, men har også planer om å bygge noe nytt, og ellers er det mange idrettslag som eier egne anlegg. Hør Karl Petter Løken snakke om Nasjonalt treningsanlegg her (Starter ca 1:07:45):

https://radio.nrk.no/podkast/heia_fotball/sesong/202302/l_4ac09dc3-bc95-4357-809d-c3bc954357c8

Finne flere anlegg eid av idretten og kommune her: <https://www.anleggsregisteret.no/finn-anlegg/>